

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 203. — ŠTEV. 203.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 30, 1922. — SREDA, 30. AVGUSTA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

SPREJEM HINDENBURGA RAZKAČIL RADIKALCE

Monarhistični udarec je uplival na Pariz. — Vaterland naj se dvigne iz svoje bede in sramote.

Berlin, Nemčija, 29. avgusta. — Monarhisti so dvignili pretekli teden svoje glave ter zadali republikanski Nemčiji udarec, katerega odmev je bilo čuti daleč preko Rena, prav do Pariza. Več tisoč Bavarcov, ki so korakali v sprejemo, je popolnoma pozabilo, da imajo republikansko vlado in tudi vse nauke zadnje vojne in prirediteli so vsled tega maršalu Hindenburgu sprejem, ki je spominjal na navdušenje ob pričetku svetovne vojne.

Bavarski princ Rupprecht in general Ludendorff sa bila seveda tudi deležna časti, ko ponavadi. Prejšnji vojak, a v civilnih oblekah, so paradirali v dobrem redu pred prejšnjim voditeljem in celo republikanska Reichswehr je "klofala maršalajns".

Hindenburg je povedal zbranim vseučiliškim dijakom, da morajo pomagati, da se dvigne Vaterland iz svoje sedanje bede in sramote. — "Deutschland ueber alles", — se je glasil gromki odgovor in prepovedane cesarske zastave so papolale v vetru.

Štiri dni poprej, na kratko obvestilo, se je zbralo 60.000 ljudi, da protestirajo proti temu, da bi bavarska vlada popustila le najmanjši del svojih pravic.

Nekega prejšnjega armadnega kapitana, ki je dobro znan časnikarskim poročevalcem, je spoznal neki prejšnji tovariš, ki ga je napadel. Nadaljni s palicami, so se vdeležili napada ter pretepili republikance do nezvesti, še preden ga je mogla rešiti policija.

Demonstracije so bile simptomatične za nacionalistično razburjenje, ki je dospelo do viske vsled reparacijskih težkoč ter visokih življenjskih stroškov. Za temi demonstracijami so monarhisti, kojih program je pojasnil neki zmerni državnik na naslednji način:

— Mi se bojimo neredov. Bavarci so politični otročaji. Vparizirajo demonstracije proti Berlinu, proti postavi za obrambo republike, ne da bi prečitali dotične postavbe. Vso krivdo vračajo na mednarodno židovsko finančno, na Berlin, boljševisem Oni domnevajo, da bi se vrnili zlati časi, če bi bila zopet ustanovljena monarhija.

Take demonstracije pa ne morejo imeti širšega političnega pomena, ker se omejujejo na južno Bavarsko. Nekateri voditelji katoliške stranke, ki so skušali do pred kratkim koketirati s Francozi, so prekinili vse stike z monarhisti.

V Monakovem je opaziti dosti ogorčenja proti Franciji in vsled tega ni varno govoriti na ulicah francoski. Bolj zmerni elementi se boje, da bo prišlo tekom zim do monarhističnih uporov in izgrediv, če se ne bo do takrat položaj bistveno izboljšal.

POLOŽAJ V STAVKI ŽELEZNIČARJEV.

Washington, D. C., 29. avg. — Položaj v stavki železničarjev je še vedno neizpremenjen, ker neče niti ena, niti druga stran popustiti.

NEMCI HOČEJO STAVITI NOVE PREDLOGE.

Berlin, Nemčija, 29. avgusta. Zastopniki nemške vlade, ki se nahajajo na poti v Pariz, bodo

ZA STO DOLARJEV HOČE KUPITI MOŽA

Slika nam predstavlja eno izmed "dam" visoke ameriške družbe, ki ne ve, kako bi s pametjo in denarjem gospodarila. To je Mrs. Edith Spreckels, vdova po nekem californijskem milijonarju. V liste je dala oglaš, da se hoče znova poročiti. Ženi svojega bodočega moža bo plačevala po sto dolarjev na mesec. Iz te ponudbe je razvidno, da svojih ženskih čarov ne ceni previsoko.

PREMOGOVNA PREDLOGA V KONGRESU

Administracijski voditelji se boje, da bo Cumminsova odredba poražena v senatu. — Opozicija postaja vedno močnejša. — Po mnenju senatorja Pepperja bo stavka kmalu uravnana. — Arbitracija in plačilna lestvica.

Washington, D. C., 29. avgusta. — Živahen odpor tako v poslanski zbornici kot v senatu se je razvil v zadnjih par urah proti administracijskim predlogom za ureditev cen premoga tekom sedanjega pomanjkanja kuriva.

Opozicija senata je bila tako odločna, ko se je razpravljalo o predlogi senatorja Cumminsa v komiteju za meddržavno trgovino, da so prešli celo administracijski voditelji dvomiti, če se jim bo posrečilo spraviti odredba skozi senat.

Opozicija proti Winslow predlogi je prišla na dan v komiteju poslanske zbornice za meddržavno in inozemsko trgovino. Potem ko je zaslislaval več ur priče, je prišel komitej razpravljati o predlogi v eksekutivni seji ter ugodno poročal o njej. Predlogi sta nasprotovala kongresnika Sanders in Rayburn. Zbornica bo pričela danes razpravljati o tej predlogi in debata bo omejena na šest ur.

Senator Pepper iz Pennsylvanije, ki je imel več posvetovanj s predsednikom Lewisom ter Samuelom Warrinerjem, načelnikom zveze antracitnih delodajalcev, je dal izraza svojemu upanju, da je pričakovati skorajšnje uravnove stavke v antracitnih poljih. Glasi se, da sta dve točki, katerih se nasprotni stranki nemogeta sporazumeti, arbitracija in plačilna lestvica.

Tajnik Hoover je nastopil pred hišnim komitejem kot predstavitelj administracije ter obrnil pozornost na nujno potrebo uveljavljanja zakonodaje za kontrolo cen kuriva. Sedanji obupni položaj traja lahko šest dni ali pa šest mesecev in eventualno bo vlada prisiljena uveljaviti "premogarske zone", da zagotovi primerno dobavo obstoječih zalog premoga posameznim pokrajinam dežele.

predložili reparacijski komisiji nov program. V glavnem mestu zrejo sedaj v bodočnost že z večjim zaupanjem kot pred par dnevi.

SUHAČI PORAŽENI NA ŠVEDSKEM

Javno glasovanje za prohibicijo ali proti prohibiciji na Švedskem je izpadlo v prid mokračev.

Stockholm, Švedska, 28. avgusta. — Švedska je glasovala večeraj glede predlaganega ustavnega amandamenta, da se ustanovi narodno prohibicijo. Danes do treh zjutraj je kazalo glasovanje naslednje: mokrač 485.000 glasov, suhači 358.000. V glavnem mesetu je bilo 142.000 mokrih glasov in 22.000 suhih.

Na tisoče ljudi se je zbralo na javnih trgih in mokrač ize izjavljajo, da so zmagali.

Lepo vreme je pospeševalo volitve, ki so se pričele ob devetih zjutraj. Na tisoče ljudi pa je bilo zbranih že dolgo časa pred določeno uro, da pridejo čimprej na vrsto. Posebni vlaki in parniki so privedli iz deželnih okrajev na tisoče ljudi iz okolice, ki so hoteli glasovati v mestu ter si privoščiti nekaj razvedrila v glavnem mestu. Slični prizori so se vršili tudi v vseh drugih večjih mestih.

Tekom pogovora s poročevalci je rekel švedski ministrski predsednik:

— Vlada si rezervira končno besedo v zadevi prohibicije in naj je izid glasovanja tak ali tak. Skrajna prohibicija bi pomenila neizmerno zadreg.

Poglejte Norveško. Čeprav je prohibicijska dežela, je morala vendar dovoliti uvoz vina. Švedska, v še večji meri kot Norveška, pa je odvisna od svoje trgovine z narodi, ki producirajo vino.

Če bodo suhači zmagali, ne bo postala Švedska popolnoma suha, kajti nameravani amandament določa pijačo, ki vsebuje malo manj kot tri odstotke alkohola. Švedi dobivajo sedaj svoje žganje v restavracijah opoldne, pri gorkem obedu in sicer s pomočjo rarijskih knjižic. Nobenega žganja se ne toči zjutraj. Prodaja piva in lahkih vin pa je prosta.

Statistike, katere priznavajo celo suhači kot pristne in natančne, kažejo, da je Brattov sistem, ki je sedaj v veljavi, zmanjšal delirium tremens, pretepanje žensk in pijanost za celih petdeset odstotkov iz leta 1913, ko je bil uveljavljen. V prvih šestih mesecih leta 1913 so Švedi zavžili skoraj trideset tisoč litrov alkohola in v istih mesecih leta 1922 le dvanajst in pol tisoč litrov alkohola.

Suhači pa se pritožujejo, da izpreminja Brattov sistem Švedsko v deželo zmernih pivcev in dejstvo, da ni videti pijanih ljudi po cestah ter v javnih poslopjih, pripisujejo navadi pijancev, da pijejo doma, ne pa v javnih prostorih.

ČRNEC LUTHER BO MORAL NA STOL.

Albany, N. Y., 29. avgusta. — Luther Boddy, črnc iz New Yorka, ki je ustrelil tekom pretekle zime dva detektiva, bo moral zmeriti v električnem stolu, kajti governor ni hotel danes posredovati črncu v prid.

Governor je rekel, da je komisija, ki je črnce preiskala, dognala, da je bil Boddy duševno zdrav ob času, ko je izvršil dvojni umor.

Minister za zunanje zadeve, Schanzer, je izjavil, da je v tem položaju zagotovila Avstrija Italiji polno sodelovanje. Če bi nastala potreba, bi italijanska armada vkorakala v Avstrijo, da vzdrži red (!), Francozi pa predlagajo intervencijo potom mednarodne žandarmerije.

KRALJ ALEKSANDER IN "ČRNA ROKA" D'ANNUNZIO DOBIVA IZRAZE SOČUTJA

Jugoslovanski kralj noče biti orodje v rokah skupine, ki je stavila njegovega očeta na prestol. — "Bela roka" ga ščiti. — Prizadevanja princa Jurija — Razkol v jugoslovanski armadi.

Milan, Italija, 29. avgusta. — Za sedanjim sporom med jugoslovanskim kraljem Aleksandrom ter njegovim bratom, princem Jurijem glede gotovih pravic, katere zahteva zase prične, katerih mu pa kralj noče dati, je ozadje, ki spominja na temno na temno tragedijo iz napol preteklih časov. To je stara povest o dinastiji, ki se noče pokoriti kliki, ki jo je postavila na prestol, — soglasno z nekim daljšim poročilom, objavljenim v nekem rimskem listu.

Ta klika se imenuje "črna roka" ter je bila ustanovljena tekom vlade kralja Aleksandra Obrenovića ter kraljice Drage. Nje namen je bil odstraniti ta dva vladarja potom umora ter postaviti na prestol dinastijo Karadžorđevićev. Na zunan pa je ta klika nasprotovala Obrenovićem, ker so bili preveč reakcionarni ter le slepo orodje v rokah dunajskega zunanjega urada.

Aleksander in Draga sta bila res umorjena spomladi leta 1903 in poteklo je precej časa, dokler so gotove evropske države poslale v Belgrad svoje diplomatske zastopnike ter s tem priznale novo dinastijo. Prvi monarh je bil pokojni kralj Peter, ki je bil v Švici ob času umora ter vedno zanikal vsako sovedležbo pri zaroti.

Tako njega kot njegovega drugega sina, ko je slednji prevzel regentstvo je smatrala Črna roka ne le kot svojo stvaritev temveč tudi kot svoje orodje, in nova dinastija je prišla do prepričanja, da se bo morala boriti za svojo lastno prostost. Ustanovljena je bila nova tajna družba, imenovana "Bela roka" in kmalu je bila armada razdeljena med obe, prav kot je še danes.

Nato pa je prišla svetovna vojna, v kateri sta se oba kraljevska princa junaško borila. Princ Jurij je bil tako ranjen, da bi itak ne mogel zasedati prestola tudi če bi se mu že preje ne odpovedal.

Leta 1916 so skušali v Solunu zarotniki umoriti sedanjega kralja Aleksandra. Takoj se je pojavila domneva, da ima Črna roka svoje prste vmes. Več aretacij je bilo izvršenih, in po kazenskem postopanju sta bila dva visoka častnika, člana Črne roke, ustreljena, dočim so bili nadaljni obsojeni na večletno ječo.

Ko je bilo ustvarjeno novo trojedino kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, je proglasil kralj Aleksander splošno amnestijo, v katero so bili vključeni tudi zaprti člani Črne roke. Bili so seveda takoj sprejeti nazaj v armado in obe tajni družbi, Črna in Bela roka, nadaljujeta s svojim tajnim delovanjem.

Beli so za sedanjo dinastijo, za koje varstvo so bili določeni. Črni pa nasprotujejo kralju Aleksandru, kateremu so pripomogli do prestola, ki pa noče biti slepo orodje v njih rokah ter podpirajo zahteve princa Jurija proti bratu v upanju, da bo to, kar ni hotel postati kralj Aleksander, v slučaju, da bi se mu kedaj posrečilo polastiti se prestola. Obema strankama pa se je posrečilo razcepiti armado in to je skrajno slabo.

ZA ŽIDE NE VELJA PROHIBICIJA.

Washington, D. C., 29. avg. — Glavni prohibicijski komisar je odredil, da zadostujeta za vsakega Žida v deželi po dve galoni vina na leto in da ne smejo rabineci prodajati vina drugim kot članom svoje verske občine. Če nočejo nadzorovati izdelovanja sakramentalnega vina, si morajo izposlovati za to posebno dovoljenje.

HAVRE SE JE SKORAJ ČISTO POMIRIL

Havre se je pomiril, a federacija komunistov je proglasila en dan trajajočo demonstracijo proletarijata.

Pariz, Francija, 29. avgusta. — Vsled dogodkov v Havru tekom pretekle sobote, ko so bili ubiti trije stavarji ter številni nadaljni ranjeni tekom spopada z orožniki in vojakmi, poklicanimi na lice mesta, da vzdrže red, je izdala večeraj pariška centralna strokovna unija ogorčen manifest proti vladi, v katerem se dolži slednje, da je vzrok izgrediv in prelivanja krvi v pristanišču ter se pozivlje proletarijat, naj odgovori na to s splošno stavko, trajajočo štiri in dvajset ur, pričnši z jutrajšnjim dnevom.

Ni za enkrat moglo povedati, v koliko meri se bodo odzvali pariški delavci pozivu, da dajo tem potom izraza svojim simpatijam s tovariši v Havru. Položaj v Havru je manj resen ter je prvotna razburjenost precej ponehala. Če se na zasedle vse glavne stane stavarjev in slednji morajo zapustiti pristanišče brez kakih večjih težkoč in vsa znamenja kažejo, da imajo oblasti položaj dobro v rokah.

Če se bodo pariški delavci količjak odzvali pozivu na en dan trajajočo protestno stavko, bo položaj približno tak kot je ponavadi na dan prvega maja. Stavarbinski delavci so bili že pozvani na stavko, a ker se je pojavil razkol v Generalni delavski federaciji, je opaziti čuden položaj. Več kot polovica delavcev v stavbinskih strokah živi v predmestnih okrajih ter pripada sindikatom, ki se drže one sekcije federacije, ki ni dosedaj zavzela še nobenega zastavkajo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	 \$ 1.10	1,000 kron	 \$ 3.40
400 kron	 \$ 1.45	5,000 kron	 \$ 16.50
500 kron	 \$ 1.80	10,000 kron	 \$ 32.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	 \$ 2.75	500 lir	 \$ 24.00
100 lir	 \$ 5.10	1000 lir	 \$ 47.00
300 lir	 \$ 14.40		

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

VIŠNJEVA REPATICA.

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roma. — Francoški pisatelj L. B.

Poslovenil G. P.

42

(Nadaljevanje.)

Gambusino je položil tedaj svojo težko roko na rame Peterčka ter rekel:

— Ti si ali največji tepec ali pa zelo prebrisan človek. V obeh slučajih pa ni škoda, če deliš usodo svojega gospodarja. Sedaj vem, da imamo očeta Jaguza za seboj in ne pred seboj, kot smo domnevali. Ta zadostuje. Privežite oba na drevesa. Potem vam bom povedal, kakšno šalo si bomo doživeli z obema.

Te besede so bile naslovljene na njegove spremljevalce. Privezali so oba na drevesa, nakar so se zbrali v krog ter se posvetovali. Konečno je stopil Gambusino k obema ter rekel:

— Da ne bosta mogla drugič ubežati, smo določili za vaju dvojno smrtno kazen. Obešena bosta ter požrta ob istem času od krokodilov. Le hudič sam vam more dati kaj upanja v tem slučaju.

Doktor je hotel govoriti, a Peterček ga ni pustil ter mu rekel v francoskem jeziku:

— Mojčite. Vsaka beseda bi bila zastoj.

— Potem sva izgubljena.

— Če naju ne umore v trenutku, sva rešena.

— Kdo naju bo rešil?

— Oče Jaguar.

— To je nemogoče. Ni ga tukaj.

— Da, ravno ko je Gambusino končal, sem pogledal proti studentu in tam se je dvignila iz trsja postava, ki je pomignila ter izginila. Bil je oče Jaguar. Spoznal sem ga.

— Najbrž si se motil. Sonce zahaja in kmalu bo noč.

— Medtem pa so prišli Indijanci, da se norčujejo iz obeh jetnikov. Benito Pajaro, to je Gambusino, jih je pustil nekaj časa, a jih nato pognal nazaj ter rekel:

— Proč, da bomo lahko pričeli. Prižgite ogenj pod onim Aliso drevesom. Po tem boste lahko videli, kako bosta breala ta dva lopova.

To drevo je stalo tako blizu vode, da se je stezala polovica njegove krone nad vodo. Spodnje so bile tako močne, da so lahko nosile teže odraslega moža. Prižgali so ogenj ter s tem prepodili krokodile, ki so čepeli v vodi v neposredni bližini brega.

— Kmalu se bodo zopet vrnil, — je tolažil Gambusino doktorja. — Kmalu se bosta seznanila z njimi. Kaj mislite, da bomo sedaj storili z vama?

Jetnika nista ničesar odgovorila in on je nadaljeval:

— Privezali vaju bomo na veje ter napravili jermena tako dolga, da vaju bodo krokodili lahko dosegli z zobmi. Na ta način bosta obešena in požrta vse obenem.

Jetnika sta se stresla, a vendar ni bil ta način smrti dosti okrutnejši od navzočih. Bil je Periljo, ki je stal poleg gambusina ter rekel:

— To ni nič za ta dva lopova. Dvarat je nama že ušel in sedaj ga hočem videti v smrtnem strahu. Če ju obesimo, bosta v par sekundah mrtva. Lopova se morata dobro navžiti smrtnega strahu.

— Kaj predlagas? — je vprašal gambusino.

— Obesimo ju tako, da bosta jermena pod pazduho in tako nizko, da bosta lahko krokodili hlastali po obeh. To bo užitek.

— Krokodili ju ne bodo mogli doseči.

— Za nekaj časa. Ko se bosta navžila smrtnega strahu, ju spustimo nižje.

Ta predlog je splošno ugajal in izvršili so ga.

Peterček in Lenoir sta breala in Indijanci so tulili od veselja. Konečno so se naveličali ter izjavili, da hočejo jesti in pripraviti taborišče.

— Dobro, ko se vrnemo, se lahko predstava zopet prične, — je rekel gambusino.

Kmalu sta bila oba jetnika sama.

Peterček se ni prav nič motil, ko je rekel, da je videl med trsom očeta Jaguza. Slednji se je bil priplazil v bližino močvirja, kajti čul je človeške glasove ter spoznal, da mora biti nekaj napačno. Anciano in Hauka sta bila poleg njega.

Oče Jaguar je zrl na skupino mož, ki je stala poleg ognja. Obrnil se je proti Ancianu ter rekel:

— Ali vidiš onega dolgega, močnega človeka, ki je kot velikan med pritlikavci? Sedaj govori z jetnikoma.

— Seveda ga vidim ter ga tudi dobro poznam.

— Kaj? Ali res? Kdo je? — je vprašal Jaguar hlastno.

— Benito Pajaro, katerega imenujejo gambusino.

— To je oni, katerega iščem že leta in leta.

— Ne tako glasno, — je rekel Anciano, — kajti spravljate nas v nevarnost. Kaj imate z gambusinom?

— Kaj imam?

Pri tem je oče Jaguar zaškrtal z zobmi.

Medtem so pri ognju zvezali skupaj jermena ter jih obesili na drevo. Prišla sta na vrsto jetnika.

— Kakšna surovost, — je rekel Anciano. — Kaj hočemo storiti?

— Čakati, — je odvrnil Jaguar. — Položaj obeh je sicer strašen, a ni smrtno nevaren. Jermena krog prsi pritiskajo sicer, a ne preveč.

— Najrajše bi skočil med nje.

— To bi nič ne pomagalo. Treba čakati.

Ko so se Indijanci odstranili, so Jaguar in njegova dva tovarisha še nekoliko počakali, da vidijo ogenj v taboru. Kmalu so se vsi Indijanci zbrali krog velikih ognjev in čas za rešitev je nastopil.

Pohiteli so proti drevesu. Oče Jaguar je vzel svoj laso ter rekel obema jetnikoma:

— Pomoč je tukaj. Napravita se trda in nepremična, dokler ne prideta na trda tla.

To se je zgodilo in oba so varno potegnili z drevesa na breg.

Vse to se je zgodilo kaj hitro. Odhiteli so s pozorišča, kajti med tem se je neki Indijanec zapet približal mestu, kajti ogenj poleg jetnikov je pošel. Zapazil je, da ni več jetnikov na drevesu in vsi so pohiteli na lice mesta ter pričeli iskati. Jetnikov ni bilo nikjer in vsi so domnevali, da so ju požrli krokodili.

Medtem so hiteli rešeni in rešilci skozi trsje, dokler niso prišli na varno.

Oče Jaguar je bil seveda zelo jezen ter vprašal oba, kako sta prišla k močvirju.

— Vsega tega sem kriv jaz, — je rekel doktor. — Nisem mogel pozabiti kosti ter pregovoril Peterčka, da se je vrnil semkaj z menoj.

(Dalje prihajati.)

Novice iz Slovenije.

Promocija.

Na češki Karlovi univerzi v Pragi je bil Valentin Merslör iz Radoljice promoviran za doktorja vsega zdravilstva.

Is državne službe.

Ministrstvo je imenovalo J. Cundriča za strokovnega učitelja na državni pletarski šoli v Radoljici.

Vinarski instruktor Fran Virant v Brezicah je pomaknjen v 9. činovni razred.

Absolvirani živinozdravniki Ve. Koslav Rigler je imenovan za proizvodnega državnega živinozdravnika v 10. činovnem razredu ter dodeljen v službovanje veterinarskemu referatu pri okrajnem glavarstvu v Murski Soboti.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo pravna praktikanca dr. Borisa Mihalica in dr. Josipa Senka v Ljubljani za avskultanta.

Pri borzah dela so imenovani, in sicer: v Ljubljani za pisarja drugega razreda Stefan Lehpamer in za pisarja 3. razreda Josip Stabe; v Celju za pisarja 2. razr. Valentin Komavli; v Murski Soboti za pisarja 3. razr. Fran Kerč.

V stanje pokoja so postavljeni: dr. Bogomil Senekovič, direktor 2. razr. ljubljanskega odseka ukinitelnega ministrstva za prehrano in obnovo dežel; Henrik Lindner, računski ravnatelj bivše deželne uprave kranjske; dr. Cvetko Gregorič, načelnik 1. razr. pri ministrstvu za socialno politiko; Fr. Urlep, pisar 3. razr. pri ljubljanskem odseku ukinitelnega ministrstva za prehrano in obnovo dežel; Fr. Sirk, višji pisarniški oficij pri sodiščih v Ljubljani; Alojzij Stepec, višji pisarniški oficij okrajnega sodišča v Ormožju; Anton Sikošek, pisarniški oficij okraj. sodišča v Brezicah; Alojzij Verzel, poduradnik okraj. sodišča v Ptuj; Fr. Sušnik, sluga pri sodiščih v Novem mestu.

Višji drž. živinozdravnik Ivan Fischer v Celju, je premeščen v Žalec.

Inž. Ivan Bartl, asistent pri drž. kmet. kemič. zavodu v Ljubljani je izstopil iz državne službe.

Hvalevredna požrtvovalnost orožnikov.

Za gladno dečo v Rusiji so se nabirali prispevki tudi med orožniki v Sloveniji. Ti sicer slabo situirani državljani so prispevali z lepim zneskom, ki znaša čez 65 tisoč kron. Orožniki so s tem dokazali visoko srčno kulturo, ki je lahko za vzgled tisočim onih, ki sedé brez skrbi vsak dan po večkrat za polno mizo, a imajo zaprte žepe kadar treba pomagati trpinu.

Občinska daviščina na igre v Ljubljani.

Pokrajinska uprava za Slovenijo je mestni občini ljubljanski dovolila, da sme pobirati posebno občinsko daviščino na igre v gostilnah in kavarnah. Za igre, ki so dovoljene v gostilnah in kavarnah, in pri kojih se igra navadno za denar (karte, domino, biljard, balanje, kegiranje itd.), bo mestna občina pobirala ob pričetku vsake vrste igre posebno občinsko daviščino, znašajočo za vsakega igralca in za vsako vrsto igre po 8 K. Šah je daviščine prost. Daviščina se steka v mestni in ubožni zaklad.

Veviško delavnice za vojaško obleko.

Svoj čas je zahteval poslanec dr. Gosar, da ostanje veviške delavnice za vojaško obleko, ki so jih hoteli prenesti iz Slovenije, še nadalje v Vevčah. Sedaj je ministrstvo odgovorilo, da ostanje delavnice in skladišča samo pod tem pogojem v tem kraju, ako bodo civilne oblasti dale za delavnice primerno poslopje na razpolago.

Požar.

Pri Sv. Katarini nad Hrastnikom se je vnelo ponoči gospodarsko poslopje posestnika Ivan Riharja. Pogorela sta dva objekta. Kako je ogenj nastal, še ni znano. Škoda se ceni na 150.000 kron. Pogorelec ni bil zavarovan.

Smrtna kosa.

V Bučah je umrla po kratki boleznici Franciska Sikošek, rojena Krofi. Rajnica je bila dobra in skrbna mati. Kljub mnogim skrbem in trpljenju je doživela starost 70 let. Zapuščka moža in tri otroke.

Velika poneverba.

Iz Celja poročajo, da so pri tamkajšnji tvečki Rakuse prišli na sled veliki poneverbi. Škoda se do slej še ni mogla dognati. Glavni krivci je že pod ključem, nekateri soudeležniki so pa pobegnili iz Celja. Zapri so tudi nekega kovača, ki je ukradenko blago kupoval.

Iz Dobropolj poročajo: Dne 2.

Julija nas je zapustil starosta naše župnije Janez Sternad, pedomace Erjavčev očka s Ceste. Bog mu je dodelil izredno starost 91 let. Romarji od Sv. Antona nad Zdenko vasio se gotovo dobro spominjajo moža, ki je bil skozi 54 let cerkveni ključar podružnice sv. Antona. Zasluga leta je v zakristiji vestno čuval "krače" sv. Antona. Poročen je bil rajni celih 70 let. Vsi njegovi otroci so že davno pomrli razen ene hčere, ki je poročena v Podgorici. V kratkem času bi bil dočakal že peti rod. Že pred 12 leti je umrl njegov sin Janez, ki je bil gospodar na domu. Sedaj gospodarja že veliko let njegovega sina, ki se je pred par leti vrnil iz Amerike v veliko veselje rajnega. Kako ga je težko čakal! Večkrat je tožil, da bi rad vedel, komu bi zapustil domačijo. Ves solzan je prišel drugi dan k fari povedat, da se je vrnil "sinovlj" sin. Lasko leto je ob shodu še zadnjikrat obiskal sv. Antona. S prav posebnim veseljem se je spominjal rajnega gospoda žužemberškega dekana Tavčarja, ki je bil v njegovih mladih letih dobropoljski kaplan. Oh volitvi v ustavotvorne skupščino ga je bila starost že precej potrla, vendar je prišel voliti.

Rojstva in umrljivost v Mariboru in okolici.

V prvi polovici tega leta je bilo v Mariboru rojenih 130 moških in 114 žensk, v okolici pa 143 moških in 133 ženskih oseb. Umrla je v mestu 73 moških in 69 žensk, v okolici pa 115 moških in 108 žensk, skupaj torej 395 oseb, in sicer 218 moških in 177 žensk. V okolici je število umrlih oseb večje kot v mestu, ker spada k okolici tudi bolnišnica.

Razburilive sanje.

Na Rakovniku pri Ljubljani je imel gojenec Anton Čuk svojo posteljo na podstrešju. V sanjah se je močno razburil, se dvignil s postelje in padel globoko doli v vežo. V sled padca je na glavi in na životu težko poškodovan.

Pobeg iz pobiljevalnice.

Iz prisilne pobiljevalnice v Ljubljani je te dni pobegnil iz zavoda mladoletni Vinko Polaj in neznan kam izginil.

Dva novomašnika.

Iz Zgornjega Brnika poročajo: Kaj takega se ni čakala vas: kar dve novi maši. V nedeljo 2. julija je daroval prvo sv. mašo g. Miha Jenko, v nedeljo 16. julija pa g. Janez Oblak. Vse je bilo živo!

Nove zvonove dobili.

Iz Selee poročajo: Dobili smo 2 nova bronasta zvonova za farmo cerkev, enega za kapelico na poltopiščju in malega "klenkovec". Uliti so bili v Ljubljani. Pred krivijo je zvonove blagoslovil kanonik Sušnik v spremstvu 5 duhovnikov. Trikrat ure po končanem blagoslovu so bili že zvonovi v zvoni. Jerman, kovaški mojster iz Dola pri Ljubljani, res izvrstno razume to delo; krepko so mu pomagali naši vrli ognjegasci.

Iz Trošine pri Grosupljem poročajo: Vse soseske poljske župnije so že nekaj let preskrbljene z jeklenimi zvonovi, le naša je imela samo en preostali bronasti zvon. Nismo hoteli ostati za drugima soseskami. Svoj delež smo dali za bronaste župnijske zvonove, pred kratkim smo pa zase dobili z Jesenice dva jeklena zvonova, manjšega in večjega ki se lepo ujemata. Sedaj imajo vse cerkve vse zvonove.

Drzen vlomilec v rokah pravice.

Mariborska policija je izsledila in aretirala drugega vlomilca, ki je bil udeležen pri vlovu v ljubljansko trgovino M. Tičar. Kakor znano, je bil takrat zasaden samo glavni vlomilec Keršč, dočim se je drugemu posrečilo ubežati. Sedaj aretirani Avgust Puncuh je pri zaslišanju vse priznal. Aretirane je drzen vlomilec ter ima na vesti nebroj zločinov. Pripeljali so ga v Ljubljano ter ga oddali v zapore tamšnjega sodišča.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORBITA 9 sept.; 14 okt.; 18 nov.
ORDUNA 16 sept.; 21 okt.; 25 nov.
ORPESA 30. sept.; 4. nov.
Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.
ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
— all katerikoli parobrodni agent. —

Iz Jugoslavije.

Sanatorij za tuberkulozne.

V Surdulici (vzhodna Srbija) bo vlada zgradila velik sanatorij za tuberkulozne (jetične). Ministrstvo narodnega zdravja je dobilo od ministrskega sveta potrebne kredite, da zamore čim prej prirediti za gradnjo novih sanatorijev skih paviljonov.

Ugodnosti za poljske slušatelje na jugoslovanskih univerzah.

Jugoslovanske univerze so sklenile, da se izenačijo slušatelji poljskih univerz z jugoslovanskimi tako da bodo plačevali samo take takse, kakor da bi bili jugoslovanski podaniki. To bo ugodno vplivalo na dotok poljskih dijakov na jugoslovanske univerze, kar bo tudi mnogo doprineslo h kulturnemu zbliznanju med jugoslovanskim in poljskim narodom.

V NAZNAJNE LOUIS BAR-TOLL-U.

Imam delo za rezanje logov. \$2.00 za 1000. Vsak dan zmernene na mestu. Približno 3 milijone čevljev. Prosim piši, če sprejmeš. Priatelj može. — Karl Michaletsch Camp 4, East Branch, North Stratford, N. H. (24-29-8)

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam, doli prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tuji valuti. Ako torej hočete denar v ameriški valuti, bodite pozorni na to, da se vaše plačila v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Hreči se je pa pri sestavi omejenih odredb vnosovalna poročila iz selencev v toliko, da zamoremo za "stika", ki imajo potovati v Ameriko, zvršiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo ne sme presegati zneska \$250. — za vsakega posameznika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača iz protipredložitvi potne ga lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJ, IN GASEDE NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez izjavitve izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznil ali poročilnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriški denarju, se nam mora poslati tudi za potrditvo in druge stroške kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 10. — po 50 centov za izplačilo od \$ 10. — do \$ 50. — po \$ 1. — za izplačila, ki presegajo znesek \$ 50. — po 2 centa od vsakega dolara ali po \$ 2. — od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Družbeni Menični Order ali pa New York Bank Draft.

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, pri-
ložimo mu knjižico
"NOVA POSTAVA"
za posrečene delavce v Penn-
sylvaniji

brezplačno, dokler nam zaloga
ne poide.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

GROZDJE GROZDJE

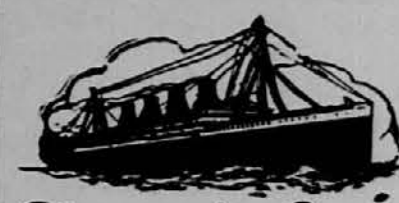
Če hočete kupiti eno ali več kar svežega kalifornijskega grozdja, ne izgubljajte časa, ampak pišite takoj nam za pogoje in cene, bodisi v angleščini ali v našem lastnem jeziku. Mi zamoremo ugoditi vsakemu naročilu za katerikoli vrsto in katerikoli množino. Mi prodajamo po net-teži, zaboji brezplačni. Razpošiljamo iz naših lastnih skladišč ter osebno nadzorujemo vsako posamezno odpošiljatev.

Pišite danes za naše pogoje in cene.

P. ENRICH & COMPANY
267 Wholesale Terminal
Los Angeles, Calif.

Kretanje parnikov - Shipping News

31. avgusta: Susquehanna, Bremen; Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Caronia, Cherbourg in Hamburg.	16. septembra: La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Orduña, Hamburg.
2. septembra: Kydnam, Boulogne; America, Bremen; Olympic, Cherbourg.	19. septembra: Resolute, Hamburg; Berengaria, Cherbourg.
3. septembra: Reliance, Hamburg; Macartania, Cherbourg.	20. septembra: France, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.
6. septembra: Pres. Polk, Cherbourg.	21. septembra: St. Paul, Cherbourg in Hamburg; Wuerttemberg, Hamburg.
7. septembra: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Hamburg.	23. septembra: George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kronland, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Cretic, Genoa.
8. septembra: La Savoie, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homeric, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Argentina, Trst.	26. septembra: Seydlitz, Bremen; Mauretania, Cherbourg.
12. septembra: Aquitania, Cherbourg.	27. septembra: President Adams, Cherbourg; Seydlitz, Bremen.
13. septembra: Paris, Havre; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg in Bremen.	28. septembra: Mount Clay, Cherbourg in Hamburg.
14. septembra: Rochambeau, Havre; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Conte Rosso, Genova; Mount Clinton, Cherbourg in Hamburg.	30. septembra: Rotterdam, Boulogne.

French Line

Hitra služba v Jugoslaviji.

LA TOURAINE 7. septembra
LA SAVOIE 9. septembra
PARIS 13. septembra
ROCHAMBEAU 14. septembra

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in točka voda v vsakem prostoru — jedilnica, kladinica, bara, brivnica, odprt, pokrit krov, slava francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govorijo slovensko in arbako.

Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Poseben parniški vlak vzame potnike in prilago do določenega kraja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočete. Ne vaku iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolmač, ki govori vaš jezik. Potnikom pomaga pri prtljaji in v drugih stvareh.

Za navodila se odpravite pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street — New York City

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriški dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser Stat Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

(Advertisement)

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Potrebnost knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBJEKOSLOVJE.

Tretji del: VALJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo